

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Komenského 10, 586 01 Jihlava

Zřizovatelem organizace je Kraj Vysočina

TISKOVÁ ZPRÁVA

MILOŠ JIRÁNEK (1875 - 1911)

TICHÝ HLAS

Vernisáž: **23. 5. 2019 v 17 hodin**

Termín výstavy: **23. 5. - 25. 8. 2019**

Místo konání: **OGV v Jihlavě, Masarykovo náměstí 24, Jihlava**

Kurátorka: **Jana Bojanovská**

Komentované prohlídky: **7. 6. 2019 v 17 hodin** (v rámci Muzejní a galerijní noci v Jihlavě)
a **20. 8. 2019 v 17 hodin**

Výstava představí jednu ze zakladatelských osobností českého moderního umění Miloše Jiráka, malíře, literáta, výtvarného kritika a také organizátora výtvarného života přelomu 19. a 20. století. Ve svém rozsáhlém malířském díle ovlivněném francouzským impresionismem i následnými moderními směry usiloval Jiránek o nové pojetí zejména figurální malby, ale i portrétní tvorby, krajinomalby a námětů zachycujících všední život.

Zapůjčitelé: kromě OGV v Jihlavě a KGVU ve Zlíně, dále SNG Bratislava, GMU v Roudnici nad Labem, Moravská galerie v Brně, Oblastní galerie Liberec, GVU v Ostravě, ZČG Plzeň, SGVU v Litoměřicích, Památník národního písemnictví, Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group a také soukromí zapůjčitelé.

Miloš Jiránek - životní data:

19. listopadu 1875 - narozen v Lužci nad Vltavou jako starší ze dvou synů Ladislava Františka Jiráka a Marie Jirákové, rozené Kratochvílové.

1886-1894 - studia na Akademickém gymnáziu v Praze. Navštěvoval soukromé hodiny kreslení u malíře J. F. Gretsche.

1894 - zapsal se na Akademii výtvarných umění v Praze k M. Pirnerovi, odkud po třech semestrech odešel k V. Hynaisovi. Zároveň studoval dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlo-Ferdinandovy.

1896 - vstoupil do Spolku výtvarných umělců Mánes

1897 - spolupracoval se spolkovým časopisem Volné směry a stal se výtvarným kritikem Radikálních listů.

1900 - v březnu předčasně ukončil studia a odjel do Benátek a Terstu. Po návratu maloval v Troji u Prahy. V září odjel do Paříže, kde se seznámil se sochařem Augustem Rodinem.

1901 - začal se ve větší míře věnovat portrétům.

1902 - podílel se na organizaci pražské výstavy A. Rodina, v červenci se usadil ve Velké nad Veličkou a začal malovat místní prostředí. V říjnu se vrátil do Prahy.

1903 - dokončil obraz Sprchy v pražském Sokole (NG Praha), kterým modernisticky přehodnotil akademické téma mužského aktu. Od dubna pobýval a tvořil na Horňácku v Nových Lhotkách (Nová Lhota). Koncem května se přesunul do Velké. V červenci se usadil v Myjavě, kde jej inspirovaly místní trhy a krajina.

1904 - počátkem roku pobýval v Mnichově. V červnu se usadil v Detvě, kde se zaměřil na figurální náměty. Stále intenzivněji se zabýval realizací zbojnického cyklu (1902-1906). Koncem roku se seznámil se svou budoucí ženou Antonínou Zedníkovou, studentkou pražské Uměleckoprůmyslové školy, která se záhy stala jeho stěžejním modelem.

1905 - v dubnu se vydal opět na Slovensko a usadil se v Detvě. Do Prahy se vrátil již koncem května. Podílel se na přípravě pražské výstavy E. Muncha. Vydal studii o J. Mánesovi.

1906 - v dubnu a srpnu se vypravil na poslední delší pobyty na Slovensku. **15. prosince** se oženil s Antonínou.

18. října 1907 - narodili se synové Miloš a Ladislav

1908 - dokončil autobiograficky laděnou knihu Dojmy a potulky 1901-1908, kterou vydal SVU Mánes. Vydal také studii o H. Schwaigrovi.

1909 - stal se členem výboru SVU Mánes a šéfredaktorem Volných směrů, léto strávil s rodinou ve Starém Kolíně a v Labské Týnici (Týnec nad Labem), kde maloval krajiny a městské exteriéry. Vznikla jeho zásadní přednáška O českém malířství moderním.

1910 - v dubnu zahájil svou první soubornou výstavu v pražském Topičově salonu, místo veřejného docenění se jeho dílo setkalo s nepochopením a kritikou. V létě pobýval s rodinou v Nových Dvorech, kde se věnoval krajinným a architektonickým motivům. Na sklonku podzimu se vlivem pracovního vypětí a stresu nervově zhroutil.

1911 - v březnu absolvoval léčení ve francouzském Mentonu. Po návratu do Prahy se jeho zdravotní stav zhoršoval. **28. srpna** se narodila dcera Milada. **2. listopadu** zemřel v nervovém sanatoriu ve Veleslavíně u Prahy na tuberkulózní zánět mozkových blan.